

Două zile în septembrie – Povestea lui Yosef Gutfreund

De George Schimmerling

1972 e un an olimpic. A 20-a olimpiadă se desfășoară la München, în RFG. Israelul trimite o delegație mică. 15 sportivi și câțva antrenori. Printre ei se află și doi foști timișoreni: Andrei Spitzer, antrenor de scrimă și Yosef Gutfreund, arbitru de lupte.

Într-o lume normală Yosef Gutfreund nici nu ar fi trebuit să fie acolo. Visul lui era să devină medic veterinar. Începuse școala de medicină veterinară în România, apoi, emigrează în Israel, odată cu înființarea statului. Problemele sunt mari, prioritățile sunt altele. Animalele mai pot să aștepte. Viața ia un alt curs. Își întemeiază o familie. Are două fete. Își continuă însă pasiunea pentru sport, descoperită în copilăria timișoreană. Îi plac luptele. Îl ajută și datele fizice. 130 de kilograme și 187 cm. E prea târziu pentru o carieră ca sportiv așa că își ia atestatul de arbitru. Până în 1972 a arbitrat deja la trei Olimpiade.

Despre ce s-a întâmplat în zorii zilei de 5 septembrie 1972 povestește Spielberg în filmul *München*. Cam pe la 4 dimineața Gutfreund aude niște zgomote la ușa blocului din colonia 31 unde sunt cazați sportivii israelieni. Zgomotele nu par a veni de la vreun întârziat care nu găsește cheia. Kalachnikovurile și pistoalele Tokarev îl lămuresc că nu e nici vorba despre cineva care a venit cu intenții prietenoase. Se repede spre ușă. Se proptește în ea cu toată greutatea celor 130 de kilograme. Fugiți, băieți, fugiți. Tuvia Sokolovski, colegul său de cameră, îl aude și apucă să sară pe geam. Dar pe Yosef îl părăsesc puterile. Cei 8 agresori din organizația Septembrie Negru sparg ușa și îl iau ostatec.

În dimineața zilei de 5 septembrie fetele lui Yosef au plecat la școală. Cineva le anunță că trebuie să se întoarcă acasă căci s-a întâmplat ceva îngrozitor. Toată acea zi se petrece între disperare și speranță. Spre dimineață se pare că a învins speranța. Sunt zvonuri că ar fi avut loc o acțiune de comando și ostaticii israelieni au fost eliberați. Speranța e de scurtă durată. După

puțin timp, postul american CBS intră în transmisiune specială. Cu fața pământie, Walter Cronkite, legendarul prezentator al postului anunță: They are all gone.

Trupul neînsuflețit al lui Yosef Gutfreund e adus în țară. E înmormântat cu onoruri militare împreună cu celălalt timișorean Andrei Spitzer și cu toți cei 11 sportivi israelieni, victime ale atacului terorist. La înmormântare participă și Tuvia Sokolovski, colegul lui de cameră, cel pe care Gutfreund îl salvase.

Numele de Gutfreund înseamnă în limba germană prieten bun. În ultima dimineață a sa ca om liber, Yosef Gutfreund și-a justificat din plin numele.